

Utbildningsinspektion i Duveds och Ånns skolor

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1–9

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolorna	2
Bedömningar	2

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Duveds och Ånns skolor och besökt skolorna den 4–6 september 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka inspektörer som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. De krav på åtgärder som inspektörerna anger i denna rapport framgår även av Skolverkets beslut med anledning av inspektionen. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet.

Övergripande information om inspektionen finns publicerad på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Kommunen har det yttersta ansvaret för att de brister inspektörerna lyfter fram i bedömningen åtgärdas av skolan. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och skolorna, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Duveds och Ånns skolor intervjuades rektorn, personal, samt föräldrar med barn i olika årskurser. I Duveds skola intervjuades elever i årskurs 6 och 9. Inspektörerna besökte också lektioner i flertalet årskurser och verksamheten i förskoleklassen. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolorna

Duveds skola	Antal barn/elever
Förskoleklass	15
Grundskola	223
Obligatorisk särskola	1
Skolbarnsomsorg	35

Källa: Duveds skola

Ånns skola	Antal barn/elever
Grundskola	7
Skolbarnsomsorg	7

Källa: Ånns skola

Utbildningen vid Duveds skola omfattar förskoleklass och grundskolans årskurser 1–9 samt skolbarnsomsorg. Skolan ingår i skolområde Väst och ligger i Duved, cirka 8 kilometer väster om Åre. Skolan ligger naturskönt med närhet till sjö och fjäll vilket bidrar till att utemiljön inspirerar till lek och pedagogisk verksamhet utomhus. I skolan finns ett kommunalsbibliotek. Elever från Åre skola börjar vid Duveds skola i årskurs 6. Skolan har en såkallad fjällprofil.

Ånns skola ligger i byn Ånn, cirka 30 kilometer väster om Duved. För närvarande går sju elever vid skolan i årskurserna 1 och 2. Samtliga elever åker skolskjuts. De flesta kommer från Storlien.

Rektorn leder arbetet vid skolorna samt vid Storliens förskola. I Duveds skola är personalen organiserad i två arbetslag, ett för förskoleklass och årskurserna 1–5 och ett arbetslag för årskurserna 6–9. Eleverna är organiserade i åldershomogena eller åldersblandade grupper. Vid Ånns skola finns endast en lärare från och med höstterminen 2007. Läraren ingår i arbetslaget för yngre elever tillsammans med Duveds skola. Förskolan och skolbarnsomsorgen omfattas inte av denna rapport.

Bedömningar

Samlad bedömning

Arbetsmiljön präglas i huvudsak av arbetsro vid de båda skolorna och många elever är studiemotiverade. Duveds skolas betygsresultat ligger över genomsnittet i både Åre kommun och riket. Skolorna har engagerad personal som enligt elever och föräldrar tar tag i de konfliktsituationer som uppstår.

Skolorna måste dock på ett tydligare sätt följa upp elevernas kunskapsresultat. Resultaten bör analyseras och relateras till skolornas metoder och arbetssätt samt arbetet med bedömning och betygssättning. Inspektörerna bedömer också att lärarna på ett tydligare sätt måste följa, bedöma och dokumentera varje elevs kunskapsutveckling i samtliga ämnen relaterat till målen i kursplanerna. Utvecklingssamtal och individuella utvecklingsplaner behöver utvecklas och i högre grad kopplas till kursplane- och läroplansmål.

De behov av förbättringsinsatser som finns inom skolorna pekar på att kvalitetsarbetets systematik och struktur bör förbättras samt tydligare omfatta de nationella målen. Skolorna måste också i kvalitetsredovisningen redovisa, bedöma och analysera måluppfyllelsen utifrån läroplan och kursplaner.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas:

- Skolorna gör ingen systematisk uppföljning, utvärdering och analys av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Skolornas kvalitetsredovisning uppfyller inte förordningens krav (1 § och 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Duveds skolas likabehandlingsplan uppfyller inte lagens krav (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Ånns skola har ingen likabehandlingsplan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Eleverna har inte möjlighet att välja endast ett av språken engelska eller svenska inom ramen för språkvalet (2 kap. 18 § grundskoleförordningen).
- Skolan i Ånn har inte upprättat individuella utvecklingsplaner för eleverna (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolorna har inte en arbetsplan som uppfyller förordningens krav (2 kap. 23 § grundskoleförordningen).
- Åtgärdsprogram utarbetas inte för alla elever som är i behov av särskilda stödåtgärder (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Lärarnas uppföljning och dokumentation av elevernas kunskapsutveckling bör förbättras och omfatta samtliga ämnen.
- Skolan bör förbättra uppföljning och analys av elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen avseende årskurs 9.
- Skolans uppföljning och utvärdering av värdegrundsarbetet bör förbättras.
- Elevernas möjligheter till inflytande över sitt lärande och arbete i demokratiska former bör förbättras.
- Rektorn bör tydligare ta sitt pedagogiska ledningsansvar för skolans kvalitetsarbete och resultatuppföljning.
- Information till elever om målen för utbildningen bör förbättras.
- Information om elevens kunskapsutveckling vid utvecklingssamtal bör i större utsträckning relatera till mål i kursplaner och läroplan.
- De individuella utvecklingsplanernas kvalitet bör förbättras.
- Kursplaner och läroplan bör bli mer styrande i verksamheten.
- Skolan bör fortsätta att utveckla sitt arbete med betyg och bedömning.
- Skolorna bör utveckla former för mer delaktighet och information till föräldrarna om skolans mål och sätt att arbeta.
- Elevernas medverkan vid utarbetandet av ordningsregler bör förbättras.
- Studievägledningen vid Duveds skola bör förbättras.

- Skolan måste säkerställa att eleverna får sin garanterade undervisning utifrån timplanen. Timplanen behöver också samordnas med Åre skola.
- Skolan måste säkerställa att alla elever i behov av särskilt stöd får det stöd de behöver.

Kunskaper

Resultat och utvärdering av lärandet

Inspektörerna bedömer att förskoleklassens verksamhet i Duveds skola planeras och genomförs utifrån läroplanens intentioner och att eleverna ges förutsättningar att utvecklas i den riktning som målen för skolformen anger. Leken ges stort utrymme och närområdets rika möjligheter till uteaktiviteter uppskattas och nyttjas i hög grad. Verksamheten stimulerar barnens möjligheter till utveckling och lärande samt lägger en grund för fortsatt skolgång.

De nationella kursplanerna redogör för vad eleverna ska lära sig i samtliga ämnen och enligt läroplanen ska skolan kontinuerligt följa upp och utvärdera måluppfyllelsen. Läraren ska utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling och fortlöpande informera elever och föräldrar om studieresultat och utvecklingsbehov.

För de yngre eleverna i skolorna följs kunskapsutvecklingen företrädesvis i svenska, matematik och till viss del i engelska. I övriga ämnen sker ingen systematisk uppföljning och utvärdering av kunskapsutvecklingen och det saknas skolgemensamma förhållningssätt till dokumentation av elevernas kunskapsutveckling. För inspektörerna framstår detta förhållande som mycket känsligt för förändringar. Inspektörerna bedömer att lärarna vid Duveds och Ånns skolor på ett tydligare sätt behöver följa och dokumentera elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen i förhållande till mål i kursplanerna. Undervisningen ska enligt läroplanen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Läraren behöver följa upp och dokumentera varje elevs kunskapsutveckling också för att kunna individanpassa undervisningen samt göra bedömningar av om en elev är i behov av särskilt stöd.

För de äldre eleverna följs kunskapsutvecklingen i samtliga ämnen av ämneslärare. Det är dock inspektörernas uppfattning att kunskapsuppföljning tydligare bör kopplas till kursplanernas mål för att kunna utgöra bra underlag för utvecklingssamtal och upprättande av individuella utvecklingsplaner, både för yngre och äldre elever.

Läraren ska fortlöpande informera eleven och elevens vårdnadshavare om elevens skolgång. Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en framtidsytande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen. Vid Duveds skola uppges alla elever ha individuella utvecklingsplaner. Vid intervjuer framkommer dock att elever och föräldrar inte alltid är medvetna om dessa utvecklingsplaner. Inspektörerna bedömer att skolan måste tydliggöra de individuella planernas syfte och innehåll för både elever och föräldrar. Inspektionen visar också att kvaliteten på de planer som upprättas behöver utvecklas och tydligare kopplas till kursplanernas och läroplanens mål och konkret beskriva vilka insatser som skolan ska vidta för att eleven skall utvecklas mot målen. Vid Ånns skola har inte eleverna individuella utvecklingsplaner vilket måste åtgärdas.

Tabell 1: Resultatmått för elever i årskurs 9, år 2004–2006

	Duveds skola			Åre kommun			Riket		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Meritvärde	215,9	212	215,8	210,1	207	211,6	206,9	206,3	206,8
- Flickor	234,7	230,9	236,4	229,1	217,6	220,8	218,1	217,3	218,3
- Pojkar	200	200,7	188,7	191,9	198,8	201,5	196,3	195,8	195,7
Andel (i procent) behöriga till gymnasieskolan	91,9	97,7	97,7	91,9	93,7	95,7	89,6	89,2	89,5
- Flickor	88,2	93,7	96	90,6	91,3	94,5	91,1	90,7	90,7
- Pojkar	95	100	100	89,6	95,6	97,00	88,2	87,7	88,3
Andel elever som nått målen i alla ämnen.	83,8	86	84,1	79,4	81,8	84,2	75,9	75,5	76,0

Källa: Skolverkets statistik

Tabell 1 visar att det genomsnittliga meritvärdet för Duveds skola år 2006 uppgick till 215,8 vilket är högre än det genomsnittliga meritvärdet för både Åre kommun och riket. Inspektörerna kan konstatera att skolans betygsresultat liksom andel elever behöriga till nationellt program i gymnasieskolan också över tid ligger högre än snittet i både kommunen och riket. Tabellen visar också att skillnaderna mellan flickors och pojkars genomsnittliga meritvärden är stor.

Varken rektorn eller lärarna har reflekterat över resultaten och således inte heller analyserat tänkbara orsaker till de stora skillnaderna. Flickorna lyckas exempelvis mycket bättre i språk än pojkarna. Andelen flickor som uppnådde Mycket väl godkänt, MVG, i språkval och svenska var år 2006, 83,3 respektive 44 procent. Ingen pojke uppnådde betygssteget MVG i något av dessa ämnen. Samma år uppnådde inte någon pojke det högsta betygssteget i de samhällsorienterande ämnena samtidigt som ingen flicka uppnådde det högsta betygssteget i de naturorienterande ämnena. Inspektörerna bedömer att rektorn och lärarna bör analysera skolans resultat och diskutera vilken påverkan resultaten bör få på undervisningens organisation, innehåll och arbetssätt.

Tabell 2: Andel elever som uppnår godkänt resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5 i Duveds skola

	2006	2007
Svenska	100	88
Engelska	85	81
Matematik	69	88

Källa: Duveds skola

Skolorna genomför de nationella ämnesproven i årskurs 5 och 9. De flesta eleverna i årskurs 5 uppnår godkänt resultat. Resultaten följs upp på individnivå. Skolan följer dock inte upp och analyserar resultaten systematiskt över tid. Det

saknas även diskussioner om hur undervisningens organisation, innehåll och arbetssätt påverkar resultaten.

Någon sammanställning av resultaten för ämnesproven i årskurs 9 har inte rapporterats in till Skolverket. Inspektörerna har dock fått ta del av skolans sammanställning av resultaten av de nationella proven i årskurs 9 för år 2006 och jämfört resultaten med slutbetygen.

Inspektörerna kan konstatera att skillnaderna mellan resultat på nationella prov och slutbetyg är relativt stora. Exempelvis var det 31 procent av eleverna som inte uppnådde godkänt resultat i engelska enligt de nationella proven medan det var cirka 2 procent som inte fick godkänt i slutbetyget. Det går också att utläsa att 22 procent av eleverna inte uppnått godkänt resultat eller inte genomfört de obligatoriska proven i matematik men samtliga elever fick godkänt i slutbetyget. I svenska har 25 procent fått betyget MVG i slutbetyg medan 7 procent uppnått MVG på proven i svenska. Skolan gör, som tidigare nämnts, ingen systematisk uppföljning och analys av resultaten. Inspektörerna bedömer att skolan bör analysera resultaten också som ett led i arbetet med likvärdig bedömning och betygssättning.

Elever ska i takt med stigande ålder och mognad ha ett ökat inflytande över sin utbildning och delaktighet i det inre arbetet i skolan. Rektorn är ytterst ansvarig för att läraren utvecklar sina arbetsformer så att elevernas inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer gynnas. Inspektionen visar att elever och föräldrar i Duveds och Ånns skolor i varierande omfattning informeras om utbildningens mål, vilket medför att kännedomen om målen hos elever och föräldrar också varierar. En förutsättning för att elever ska kunna ha ett verkligt inflytande i undervisningen är att de har god kännedom om skolans mål. Detta medför enligt inspektörerna att många elever vid skolorna saknar verktyg för att kunna utöva inflytande över undervisningens innehåll och arbetssätt. På Duveds skola förekommer det att elever och lärare diskuterar hur arbetet kan genomföras och där elevers initiativ tas tillvara, men det är mer kopplat till enskilda lärare än som en medveten strategi från skolans sida. Ånns skola är liten och läraren uppger att hon har stora möjligheter att låta elevernas önskemål påverka både innehåll och arbetssätt men att det sällan sker medvetet utifrån kursplanernas mål. Inspektörerna bedömer att elevinflytandet över den egna utbildningen bör utvecklas, främst vid Duveds skola. Vidare bedömer inspektörerna att elevernas kännedom om målen vid de båda skolorna behöver förbättras.

Skolan ska sträva mot att varje elev har kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former. Inspektionen visar att samverkan, exempelvis genom klassråd och elevråd, inte genomförs regelbundet i Duveds skola. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med inflytande och ansvar bör förbättras och vill poängtera skolans ansvar för att skapa intresse för demokratiarbetet bland eleverna.

I Duveds och Ånns skolor är det vanligt att undervisningen planeras och utformas av läraren. Detta sker oftast utifrån läroböcker och eleverna anvisas vilka arbetsuppgifter de skall göra. Den individanpassning som görs inom klassens ram handlar till stor del om att eleverna kan få ett varierat antal uppgifter, ibland av skilda svårighetsgrader. Läromedel och tradition tenderar att styra undervisningens innehåll och arbetssätt i stället för läroplaner och kursplaner. Inspektörerna vill tydliggöra att det är målen i kursplanerna och timplanen som skall styra innehåll respektive fördelningen mellan olika ämnen. Detta blir sär-

skilt viktigt mot bakgrund av att skolan i många årskurser saknar systematik i att följa upp resultat.

Särskilt stöd

Från och med den 1 juli 2006 har det införts förändringar i skolformsförordningarna avseende särskilt stöd och åtgärdsprogram. Ansvaret har tydliggjorts för att tidigt upptäcka elever i behov av särskilt stöd. Rektorn ska se till att en utredning inleds, om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilda stödåtgärder, skall rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta vid utarbetandet av programmet. Av åtgärdsprogrammet skall framgå vilka elevens behov är, hur behoven skall tillgodoses samt hur åtgärderna skall följas upp och utvärderas.

Rutiner finns för att identifiera elever i behov av särskilt stöd i ämnena svenska, matematik och engelska. Särskilt stöd ges företrädesvis i dessa ämnen. Skolorna följer den så kallade Åremodellen som är en gemensam arbetsgång då det gäller elever i behov av särskilt stöd. Inspektörerna bedömer att arbetsgången som skolorna tillämpar riskerar att fördröja en adekvat utredning av elevernas stödbehov. Vid inspektionen framkom också en osäkerhet om huruvida samtliga elever får det särskilda stöd de har rätt till. Inspektörerna bedömer att Duveds skola måste säkerställa att alla elever i behov av särskilt stöd får det stöd de har rätt till. I det sammanhanget är det viktigt att skolans tillgång till specialpedagogisk kompetens ses över.

Det finns också elever som får särskilt stöd, men som inte har utarbetade åtgärdsprogram. Inspektörerna vill framhålla vikten av att skolan använder sig av de begrepp som finns i skollagsstiftningen för att undvika missförstånd och osäkerhet avseende elevernas rättigheter. Elever i behov av särskilt stöd har rätt att få sina behov utredda och tillgodosedda. Den dokumentation som skollagsstiftningen kräver i detta sammanhang är ett åtgärdsprogram. Inspektörerna bedömer att skolan måste säkerställa att alla elever i behov av särskilt stöd får utarbetade åtgärdsprogram.

Bedömning och betygssättning

I Duveds skola pågår ett utvecklingsarbete kring betyg och bedömning i ämnesgrupper. Det pågår också ett kommunövergripande arbete med betyg och bedömning i hela kommunen.

Inspektionen visar att de äldsta eleverna oftast får information om betygskriterier i början av terminen och/eller när de börjar ett nytt ämnesområde. Eleverna uppfattar dock att lärarnas bedömningar inte alltid grundar sig på elevernas kunskaper utan också på relationen mellan läraren och eleven. De anser också att kravnivåerna mellan olika ämnen skiftar, liksom att betygen vid de tidiga betygstillfällena kan vara låga i förhållande till kunskapsnivåer, för att bli mer rättvisande i årskurs 9. Även föräldrar uppger i intervju att de fått information om att alla betygssteg inte används av alla lärare vid betygssättning i årskurs 8 med motiveringen att lärarna inte vill sänka betyg i årskurs 9. Inspektörerna bedömer att skolan i enlighet med grundskoleförordningen ska bedöma och betygssätta de kunskaper eleven uppnått fram till betygstillfället i årskurs 8 och att alla betygssteg ska kunna användas. Vidare bedömer inspektörerna att det är angeläget att skolan intensifierar sitt utvecklingsarbete kring betyg och bedömning i syfte att försäkra sig om att bedömning och betygssättning sker enligt gällande föreskrifter.

Som framgår i tidigare avsnitt är lärare och rektorn inte insatta i hur betygsfördelningen ser ut vid skolan. För att skolan ska kunna arbeta med kvalitetssäkring av skolans betyg och bedömning bör skolans resultat vara allmänt kända och ligga till grund för diskussioner och kvalitetssäkring av betygen. Inspektörerna vill poängtera att arbetet med skolövergripande sammanställningar och analyser av resultat också är en förutsättning för att bedömningar skall kunna göras om verksamheten är utformad på ett sätt som ger eleverna förutsättningar att nå de nationella målen. Det är därför viktigt att personal i alla årskurser deltar i dessa diskussioner så att resultaten för de elever som lämnar årskurs 9 ses som en angelägenhet för hela skolan. Inspektörerna bedömer att skolan behöver fortsätta diskutera de kunskapskvaliteter som kursplanerna tar upp både inom skolan och mellan skolorna för att säkerställa en rättvis bedömning och betygssättning.

Normer och värden

Inspektionen visar att Duveds och Ånns skolor i huvudsak kan erbjuda en trygg arbetsmiljö för elever och personal. Både elever och personal framhåller att det sällan förekommer kränkningar och att skolan direkt tar tag i de situationer som uppstår. Elevrepresentanter uttrycker i intervjuer att de känner sig trygga med att vuxna tar tag i och reder ut konflikter.

Vid intervjuer framkommer att varje pedagog arbetar med värdegrundsfrågor utifrån behov och intresse i elevgrupperna. Det framkommer dock att det inte finns en tydlig samsyn i personalgruppen vid Duveds skola kring det värdegrundsarbete som bedrivs i skolan. Vid skolan i Ånn finns endast en lärare och inspektörerna vill poängtera att det är viktigt att de båda skolornas samarbete utvecklas och att den lilla skolan inte glöms bort. Inspektörerna bedömer att det är viktigt att se till att skolornas synsätt och värdegrundsarbete är väl förankrat hos såväl personal som elever. Skolorna behöver också utveckla rutiner för att följa upp resultatet av arbetet med normer och värden på ett tydligt sätt.

Det råder numera ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Lagens ändamål är att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Skolan ska bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje verksamhet. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. I likabehandlingsplanen ska åtgärder redovisas och den ska ses över och följas upp varje år. Duveds skola har vid inspektionstillfället en likabehandlingsplan som inte kan anses uppfylla lagens krav, vilket måste åtgärdas. Ånns skola saknar vid inspektionstillfället en likabehandlingsplan vilket också måste åtgärdas. Inspektörerna vill i sammanhanget också uppmärksamma skolan på att likabehandlingsplanen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barn och elever. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2007:7) för arbetet med att främja likabehandling.

Det finns ordningsregler vid Duveds och Ånns skolor. Eleverna vid Duveds skola upplever dock att de inte fått vara med och påverka innehållet i reglerna och inte uppfattar dem som sina. Enligt elevintervjuer är efterlevnaden av ordningsreglerna också varierande då både personalens och elevernas förhållnings-

sätt skiljer sig åt. Vid inspektionen framkommer också att språkbruket bland eleverna kan förbättras. Inspektörerna bedömer att skolan måste involvera eleverna mer i arbetet med ordningsreglerna för att skapa bättre förutsättning för reglernas efterlevnad.

Ledning och kvalitetsarbete

I läroplanen anges att en rektor som pedagogisk ledare och chef för lärare och övrig personal har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå nationella mål. Duveds och Ånns skolor leds av en rektor som genomgått den statliga rektorsutbildningen.

Skolans styrdokument behöver förankras mer i verksamheten och bli mer styrande för skolornas undervisning och utveckling. Rektorn måste i högre utsträckning styra verksamheten så att den som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Rektorn vid Duveds och Ånns skolor uppger att han är medveten om att kvalitetsarbete och kvalitetsredovisning är ett av skolornas utvecklingsområden. Inspektörerna bedömer att det utifrån de förhållanden som framkommit i inspektionen är angeläget att rektorns pedagogiska ledarskap stärks.

De behov av förbättringsinsatser som finns inom skolan pekar på att systematik och struktur bör förbättras när det gäller kvalitetsarbetet. Som tidigare nämnts i rapporten behöver skolans uppföljning förbättras. Analyser av skolans resultat bör ligga till grund för utveckling av verksamheten. Den skriftliga kvalitetsredovisningen ska vara ett verktyg för att regelbundet stämna av hur långt verksamheten kommit i det löpande kvalitetsarbetet. Duveds och Ånns skolors kvalitetsredovisning behöver utvecklas för att kunna utgöra det verktyg för utveckling som är avsett. Skolans kvalitetsarbete och kvalitetsredovisningen bör tydligare kopplas till nationella mål och innehålla utvecklade analyser av resultat samt en redogörelse för vilka åtgärder skolorna avser att vidta för att öka måluppfyllelse. Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning inte lever upp till författningarnas krav. Stöd för hur kvalitetsredovisningar kan upprättas finns i Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:18) om kvalitetsredovisning.

Vid varje skola skall det finnas en arbetsplan som anger hur skolan skall arbeta mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att en arbetsplan för genomförandet av de fastställda målen upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande målen. Duved skola och Ånns skola har ingen aktuell arbetsplan. Inspektörerna bedömer därför att skolorna måste ta fram en arbetsplan.

Tillgång till likvärdig utbildning

Vid inspektionstillfället såg inspektörerna scheman för de yngre eleverna som till stor del endast innehöll beteckningen arbetspass. Vid samtal med personal framkom en otydlighet kring hur fördelning av ämnen utifrån timplan och kursplaner följs upp. Inspektörerna vill tydliggöra att det är målen i kursplanerna som skall styra undervisningen och timplanen som skall styra fördelningen mellan olika ämnen. Detta blir särskilt viktigt mot bakgrund av att skolan saknar systematik i att följa upp elevernas kunskapsresultat. Timplanen för de skolor som ingår i upptagningsområdet behöver också samordnas på ett bättre sätt för att säkerställa den garanterade undervisningstiden. Inspektörerna bedömer att det också är viktigt att rektorn i sitt fortsatta arbete säkerställer elevernas tillgång till likvärdig utbildning i samtliga skolformer.

Det är inspektörernas uppfattning att kunskapen om särskolans kursplaner och timplan bör förbättras. Inspektörerna vill göra rektorn uppmärksam på att skill-

naderna i antal timmar är stora mellan grundskolans och grundsärskolans timplaner, framför allt i ämnena hem- och konsumentkunskap, bild samt idrott och hälsa. Rektorn har visserligen rätt att anpassa timantalet efter samråd med elevens vårdnadshavare. Det viktiga är då att anpassningen sker i syfte att säkerställa att eleverna får förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Läroplanen förutsätter att en skola skall erbjuda en allsidig och utvecklande miljö. En skola med ett fåtal elever kan innebära begränsningar av möjligheterna till samarbete, social fostran och utveckling. Ånns skola har vid inspektionstillfället sju elever. En dag i veckan har eleverna sin undervisning i Storlien i samverkan med förskolan i Storlien. Enligt inspektörerna är det också viktigt för Ånns skola att i sitt arbete ständigt beaktar ovanstående samt utvecklar samarbetet med skolan i Duved.

Enligt läroplanen har rektorn ansvar för att den studie- och yrkesorienterande verksamheten organiseras så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför fortsatt yrkesinriktning. Vid Duveds skola finns vid inspektionstillfället ingen studie- och yrkesvägledare. Tidigare har en lärare i samhällsorienterande ämnen haft delar av sin tjänst avsatt för studie- och yrkesvägledning, men vid inspektionstillfället var ingen av lärarna beredda att ta på sig detta uppdrag. Inspektörerna bedömer att rektorn måste säkerställa att eleverna får tillräckligt med information och vägledning om gymnasieskolan för att kunna göra rätt val.

Eleverna i Duveds skola har som språkval möjlighet att välja tyska, spanska eller franska. Som alternativ finns möjlighet att välja svenska och engelska. Enligt grundskoleförordningen skall eleven kunna erbjudas svenska eller engelska som alternativ till språk om eleven önskar det. På Duveds skola kan inte elever välja bara det ena språket av engelska eller svenska. Detta är inte i enlighet med grundskoleförordningen och måste åtgärdas.

Datum	Ort
2007-12-12	Umeå

Ulrika Svedmark

Ola Dahlgren